

AUTOREFERAT

1. Imię i Nazwisko: Małgorzata Niewiadomska-Cudak

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/artystyczne – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytuł rozprawy doktorskiej:

1985-1990 Uniwersytet Łódzki, Wydział Filologiczny, magister filologii polskiej;

1996-2000 Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Teatralna i Telewizyjna w Łodzi, Wydział Operatorski i Realizacji Telewizyjnej, dyplom realizatora telewizyjnego;

1996-1998 Uniwersytet Łódzki, Podyplomowe Studium Logopedyczne, tytuł dyplomowany logopeda;

2000-2002 Akademia Ekonomiczna w Katowicach, Kolegium Zarządzania, Studia Podyplomowe w zakresie: Zarządzanie w Oświacie i Dydaktyka Przedsiębiorczości;

12 maja 2006r. Ukończenie kursu kwalifikacyjnego do sprawowania nadzoru pedagogicznego.

27 lutego 2009 r. Uzyskanie stopnia doktora nauk humanistycznych po pozytywnej obronie pracy doktorskiej pt. „Wybory samorządowe w Łodzi w latach 1990 – 2006 r.” na Wydziale Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Promotorem pracy doktorskiej był prof. zw. dr hab. Marek Żmigrodzki (kierownik Zakładu Systemów Politycznych); recenzentami pracy byli: dr hab. Tadeusz Wallas, dziekan Wydziału Nauk Politologicznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu oraz dr hab. Bożena Dziemidok-Olszewska z UMCS w Lublinie.

3. Informacja o zatrudnieniu w jednostkach naukowych/artystycznych

2000 – 2003 r. - Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Teatralna i Telewizyjna w Łodzi – cykl wykładów pt.: „Komunikacja w mediach” (umowa o dzieło).

2009 – nadal Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Warszawie Wydział Politologii, adiunkt (umowa o pracę).

2012 - nadal Uniwersytet Łódzki Wydział Stosunków Międzynarodowych i Politologicznych, Instytut Studiów Politologicznych, adiunkt (umowa o dzieło).

4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz.595, ze zm.):

A) (autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa):
Małgorzata Niewiadomska-Cudak, *Reprezentacja wyborcza kobiet po wejściu Polski do Unii Europejskiej*, Wydawnictwo VIZJA PRESS&IT, ISBN 978-83-62855-25-4, Warszawa 2014, s. 378.

b) omówienie celu naukowego ww. pracy i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania

Wspomniana wyżej publikacja stanowi podsumowanie moich badań dotyczących szeroko rozumianej problematyki wyborczej i samorządowej. Jej nowatorstwo odnosi się do kwestii uczestnictwa politycznego kobiet w wyborach po roku 2004 oraz analiz w zakresie rozpatrywanej przez państwo polityki równościowej płci i systemu wyborczego na zwiększenie wyborczej reprezentacji kobiet w organach władzy pochodzących z wyborów powszechnych.

Począwszy od pracy doktorskiej, która była poświęcona wyborom samorządowym w Łodzi, aż po rozważania dotyczące reprezentacji kobiet w strukturach samorządu i zwiększenia udziału kobiet w polskiej polityce od czasów upowszechnienia praw wyborczych i uregulowań prawnych wpływających na reprezentację kobiet w kolegialnych organach władzy w Polsce, zdecydowana większość mojej działalności naukowo-badawczej skupiona była właśnie na tym obszarze.

I Przesłanki przemawiające za podjęciem tematu

Rozprawa *Reprezentacja wyborcza kobiet po wejściu Polski do Unii Europejskiej*, stanowi próbę analizy i wyjaśnienia, w jaki sposób wejście Polski do Unii Europejskiej wpłynęło na reprezentację polityczną kobiet. Wyraźnie odczuwalny jest deficyt kompleksowych badań nad reprezentacją wyborczą kobiet po 2004 roku. Niniejsza praca ma w założeniu wypełnić istotną w badaniach nad reprezentacją wyborczą kobiet lukę poznawczą, ale także być twórczym wkładem do rozwoju badań nad udziałem politycznym kobiet w kontekście zmian jakie zaszły w Polsce i Europie po 2004 roku. Warto, aby nie zamykać tej problematyki jedynie w obszarze właściwym dla ujęć feministycznych, ale

analizować ten fenomen z perspektywy politologicznej. Oczywiście z uwagi na standardy światowe koncentrujące się na odchodzeniu od tradycyjnych wąskodyscyplinarnych analiz, nie należy lekceważyć myśli feministycznej i innych ujęć interdyscyplinarnych.

II Obszar badawczy, teza i cel pracy

Tematem niniejszej monografii jest reprezentacja wyborcza kobiet po wejściu Polski do Unii Europejskiej, stąd też przedmiotem rozważań jest zaprezentowanie procesów i zjawisk społeczno-politycznych przebiegających regularnie po sobie, odzwierciedlających się w wolnych i cyklicznych wyborach, które wyłaniają ową reprezentację do określonych ciał decyzyjnych. W niniejszej rozprawie reprezentacja wyborcza została określona jako wykonywanie władzy przez reprezentantów wyłonionych w wolnych i cyklicznych wyborach. Cezurą czasową objęto okres rozpoczynający się w 2004 roku, po wejściu Polski do Unii Europejskiej, do 2011 roku, czyli do ostatniej elekcji parlamentarnej. Uwzględniono wydarzenia spoza tego okresu tylko w ściśle uzasadnionych przypadkach.

Zasadnicza teza pracy brzmiała: Wejście Polski do Unii Europejskiej wpłynęło na zwiększenie reprezentacji wyborczej kobiet. Weryfikację tej tezy potraktowano jako cel badań zaprezentowanych w niniejszej rozprawie. Warto tutaj przypomnieć, że w 1989 roku reprezentacja kobiet w polskim Sejmie wynosiła zaledwie 13 procent. Podstawowym celem rozprawy było więc przygotowanie kompleksowej analizy dotyczącej reprezentacji kobiet w organach władzy wyłonionych w powszechnych wyborach w Polsce po wejściu do Unii Europejskiej oraz ukazanie reprezentacji wyborczej kobiet w Polsce na tle innych krajów UE.. Przyjęte podejście do zagadnienia oznaczało, iż analizie poddano reprezentację wyborczą kobiet nie tylko na szczeblu parlamentarnych poszczególnych państw, ale także w strukturach unijnych.

Zamierzony cel rozbito na następujące zagadnienia szczegółowe:

- ukazanie metod zwiększających reprezentację wyborczą kobiet w organach władzy wyłonionych w powszechnych wyborach w Polsce po 2004 roku;
- ukazanie czynników determinujących udział kobiet w życiu politycznym w Polsce i innych krajach Unii Europejskiej;
- ukazanie wpływu polityki równości płci i systemów wyborczych na zwiększenia politycznej reprezentacji kobiet w organach kolegialnych.

W kontekście tych głównych założeń podjęto próbę:

- ukazania ilościowego udziału kobiet w strukturach politycznych w Polsce i państwach UE oraz w Parlamencie Europejskim;

- wskazanie działań, takich jak: stosowanie kwot, układanie list wyborczych, efektywności kampanii na zwiększenie reprezentacji kobiet w polskim życiu politycznym;
- ujawnienie barier wpływających na aktywność polityczną kobiet;
- ukazanie działań na rzecz zwiększenia reprezentacji kobiet we władzy w państwach, gdzie została przekroczona tzw. „masa krytyczna” składu danego organu oraz w nowych krajach Unii Europejskiej, gdzie udział kobiet w izbach parlamentarnych oscyluje poniżej 30%.
- zaprezentowanie działań Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia Parlamentu Europejskiego;
- ukazanie perspektywy zwiększenia udziału kobiet w życiu politycznym poprzez realizację celu polityki „gender mainstreaming” jakim jest osiągnięcie równości płci;
- wskazanie zalet i wad systemów wyborczych w kontekście politycznego uczestnictwa kobiet w Polsce.

W niniejszej rozprawie podjęto trud nie tylko zbadania reprezentacji kobiet w organach władzy, ale także zajęto się czynnikami wpływającymi pozytywnie i negatywnie na szanse kobiet w procesie rekrutacji politycznej. Dopiero uwzględnienie tych determinantów pozwoliło wytłumaczyć zjawisko udziału kobiet w sferze publicznej, które zostało umiejscowione w interesującym z punktu widzenia procesów życia społeczno-politycznego horyzoncie czasowym.

Podjęmowana analiza miała więc na celu nie tylko wyjaśnienie dlaczego zaistniały dane fakty, ale weryfikację założenia czy proces intensywnych zmian zmierzających do konsolidacji nowego reżimu, w kontekście nie tylko ogólnokrajowym, ale także globalnym, sprzyja zwiększeniu reprezentacji wyborczej kobiet w zakresie korzystania z biernego prawa wyborczego przy uwzględnieniu długiego horyzontu czasowego oraz jego konsekwencje na przyszłość. Zbadano jak działania zainicjowane na poziomie organów władzy państwowej, będące konsekwencją zobowiązań międzynarodowych i członkowskich wpływają na reprezentację wyborczą kobiet w Polsce.

III Pytania i hipotezy badawcze

W pracy postawiono kilka pytań:

Czy stworzenie warunków poprzez implementowanie regulacji pranych odnoszących się do równości szans kobiet i mężczyzn wpłynęło na zwiększenie reprezentacji kobiet w kolejnych elekcjach parlamentarnych i samorządowych po 2004 r. ?

Dlaczego jest tak ważne, aby było więcej kobiet w ciałach decyzyjnych?

Czy warto podejmować specjalne środki, które zwiększą reprezentację wyborczą?

Kobiet?

Jaki jest sens badania udziału kobiet, skoro Polska implementowała regulacje prawne dotyczące równości szans kobiet i mężczyzn?

Dlaczego warto monitorować postęp w kwestii reprezentacji wyborczej kobiet?

Przyjęto także sześć podstawowych hipotez badawczych: Pierwszą hipotezą badawczą było założenie, że wszelkie działania zmierzające do zwiększenia reprezentacji wyborczej kobiet w Polsce po wejściu do Unii Europejskiej prowadzone przez podmioty należące do systemu politycznego, ale także zainicjowane przez struktury i instytucje funkcjonujące poza systemem politycznym mogą w znaczący sposób wpłynąć na osiągnięcie równego udziału kobiet i mężczyzn w życiu politycznym.

Druga hipoteza badawcza zakładała, że dysproporcje między poszczególnymi państwami w zakresie reprezentacji wyborczej kobiet w organach wybieralnych powinny być wyrównywane przy udziale mechanizmów rozumianych jako konkretnie realizowane działania, które bezpośrednio odnoszą się do sprawowania funkcji politycznych, ale także wpływają na ogólną pozycję kobiet w społeczeństwie. Tylko kompleksowe podejście może faktycznie usunąć przyczyny niedoreprezentowania kobiet w sferze polityki.

Trzecią hipotezą było założenie, że miejsce na liście oraz efektywność działań wyborczych kobiet jest istotnym czynnikiem wpływającym na wynik wyborczy.

Czwarta hipoteza badawcza stanowiła, iż pozytywne wzorce zaczerpnięte z państw nordyckich mogą przyczynić się do wyrównywania szans kobiet i mężczyzn w Polsce zarówno w życiu politycznym, jak i społecznym.

Piąta hipoteza badawcza było założenie, iż wszelkie działania podejmowane w ramach polityki *gender mainstreaming* musi być prowadzone nie tylko w sferze deklaracji, ale także realizacji. Nie wystarczy przyjąć w Polsce Krajowy Program Działań na Rzecz Równego Traktowania zgodny z horyzontalną polityką społeczną Unii Europejskiej i zaleceniami Pekinńskiej Platformy Działań ONZ, ale wdrażać te kluczowe działania w życie.

Szóstą hipotezą badawczą było założenie, że system wyborczy ma wpływ na reprezentację polityczną kobiet, gdyż może w sposób pośredni przyczynić się do jej zwiększenia bądź częściowego wyeliminowania.

W kontekście celów badawczych można było jeszcze wskazać kilka hipotez, jak chociażby założenie, że przyczyny niedoreprezentowania kobiet w Polsce są wielorakie i ich wyeliminowanie wymaga kompleksowych działań na rzecz zmiany istniejącego status quo. W kontekście przystąpienia państw z bloku socjalistycznego do Unii Europejskiej w 2004, 2007 i w 2013 Chorwacji uzewnętrzniły się różnice w zakresie reprezentacji kobiet w strukturach

politycznych, jak i prowadzonych działań w ramach polityki równości nie tylko w stosunku do państw zachodnich, ale z Europy Środkowej i Wschodniej. Dlatego należało przyjąć hipotezę badawczą stanowiącą o tym, że na występowanie różnic w reprezentacji wyborczej kobiet w krajach Unii Europejskiej mogą mieć wpływ przemiany kulturowe.

IV Struktura pracy

Postawione powyżej pytania i hipotezy badawcze pozwoliły na uporządkowanie struktury pracy. Podzielona ona została na dwie części składające się z pięciu rozdziałów, podrozdziałów i paragrafów. Pierwsza z nich zawiera dwa rozdziały, gdzie dokonano analizy udziału kobiet w wyborach parlamentarnych, prezydenckich, samorządowych odbywających się w naszym kraju w latach 2005-2011. Dopelnieniem tej części było ukazanie roli kobiet i podejmowane przez nie działania na funkcjach wybieralnych. Uzupełnieniem i rozszerzeniem zawartości treści są analizy zawarte w rozdziale drugim dotyczące reprezentacji kobiet w legislaturze w innych państwach Unii Europejskiej oraz walki Polek o mandaty do Parlamentu Europejskiego. Dokonano również analizy udziału kobiet w gremiach Parlamentu Europejskiego. Uzupełnieniem tych analiz jest wskazanie elementów kampanii wyborczej, jak i zmian w prawie wyborczym.

Druga część składająca się z trzech rozdziałów dotyczy zwiększenia reprezentacji wyborczej kobiet w Polsce i w krajach UE. Ukazano próby wprowadzenia parytetów i kwot w zapisach ustawowych w Polsce oraz w wewnętrznych regulacjach niektórych partii i przedstawiono ich finalny efekt. Prześledzono także losy ustawy o równym statusie kobiet i mężczyzn. Przeanalizowano struktury układania list wyborczych oraz efektywności działań podejmowanych przez kobiety w kampaniach samorządowych. Skupiono się także na wskazaniu trudności wprowadzenia niezbędnych zmian dotyczących realizacji polityki zwiększającej aktywność polityczną kobiet. Wskazano także rolę Polski na tle doświadczeń europejskich, w zakresie partycypacji wyborczej kobiet. W rozdziale piątym wskazano elementy polityki równościowej płci państwa i systemów wyborczych korzystnych dla zwiększenia reprezentacji kobiet w organach wybieralnych władzy. Podejmowana analiza miała na celu weryfikację założenia czy owe działania na rzecz równości sprzyjają udziałowi kobiet w dostępie do stanowisk decyzyjnych. W rozdziale tym dokonana została próba oceny polityki równości na przeciwdziałanie dyskryminacji politycznej kobiet w Polsce. Podjęto także trud wskazania wad i zalet systemów wyborczych w kontekście politycznego uczestnictwa kobiet. Każdy z rozdziałów kończy się podsumowaniem.

V Metody badawcze

Metoda badawcza jest skuteczna wówczas, jeżeli prowadzi do osiągnięcia zamierzonego celu badawczego. Przy wielości metod w nauce o polityce, właściwy był wybór takich, które wykraczały poza wiedzę politologiczną i przedstawiały możliwie szerokie spojrzenie na reprezentację wyborczą kobiet. Podejście systemowe było pomocne przy wyjaśnieniu przyczyn, które powodują duże różnice w reprezentacji wyborczej kobiet. Metoda porównawcza, zwana też komparatystyczną bądź analogią pozwoliła nie tylko porównać reprezentację wyborczą kobiet w Polsce i innych krajach Unii Europejskiej, ale także dzięki występowaniu różnic i podobieństw zbadać czynniki zwiększające udział kobiet w polityce. Analiza instytucjonalno-prawna pomocna była przy zbadaniu określonych przepisów prawnych dotyczących chociażby polityki równości płci obowiązującej w twardym i miękkim prawie unijnym. Zarówno tradycje polityczne, jak i wartości społeczno-polityczne narzuciły konieczność obecności w badaniu podłoża historyczno-kulturowego. W badaniu zjawisk społeczno-politycznych położono akcent na techniki jakościowe, gdyż poprzez zastosowanie jedynie danych ilościowych nie można byłoby uzyskać zamierzonego efektu. Rozpoznanie zachowań politycznych w drodze obserwacji zachowań jednostek i złożonych z tych jednostek grup społecznych było możliwe dzięki zastosowaniu obserwacji niekontrolowanej opartej na własnych luźnych notatkach z działalności rady miejskiej. Wszelkie uzyskane informacje obserwowanego zjawiska posłużyły do rozwiązania postawionego problemu badawczego.

VI Szeroki zakres materiałów źródłowych

Temat rozprawy wymagał wiedzy interdyscyplinarnej, dlatego też wykorzystano materiał źródłowy charakteryzujący się szeroką tematyką. Podbudowę do prowadzonych rozważań stanowiły prace z zakresu teorii polityki i metodologii badań politologicznych. Wykorzystano również materiały prasowe, dokumenty udostępnione przez koordynatora ds. równego traktowania w województwie łódzkim, dokumenty z zakresu prawa krajowego państw Unii Europejskiej, jak i prawa międzynarodowego, komunikaty Państwowej Komisji Wyborczej, raporty, sprawozdania i opracowania organizacji kobiecych, materiały partyjne, ulotki, broszury oraz badania prowadzone w tym zakresie przez Instytut Spraw Publicznych. Niniejsza publikacja nie miałaby takiego kształtu, gdyby nie rozmowy z kobietami, które funkcjonują w polskim życiu politycznym.

VII Osiągnięte wyniki i ich wykorzystanie

W ramach zakończenia podjęto próbę weryfikacji postawionych hipotez badawczych. Zwiększenie wyborczej reprezentacji kobiet i osiągnięcie równości płci może nastąpić dzięki

konkretnym działaniom. Te działania to: obligatoryjne stosowanie kwot wyborczych, system wyborczy sprzyjający obu płciom, kampania na rzecz zwiększenia świadomości w zakresie równości kobiet i mężczyzn, programy działań zmierzające do poprawy sytuacji politycznej i społecznej kobiet w Polsce, działalność partii politycznych w zakresie podnoszenia wiedzy członków i sympatyków z zakresu polityki równościowej. Wielu przeciwników rozwiązań parytetowych i kwotowych zadaje sobie pytanie: Czy polska polityka ulegnie przeobrażeniu, jeśli osiągnie zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w pełnieniu funkcji politycznych? Bez obligatoryjnego wprowadzenia kwot oraz zaakceptowania unijnych regulacji prawnych, dotyczących równouprawnienia kobiet i mężczyzn i sukcesywnego wprowadzania ich w życie, nie byłby możliwy postęp w zakresie wzrostu aktywności politycznej Polek. Uwzględniając szereg przeciwności, z jakimi musiały borykać się Polki na przestrzeni ostatnich lat, aby swobodnie uczestniczyć w życiu publicznym należy uznać, że dzięki uczestnictwu Polski w Unii dokonała się prawdziwa rewolucja w kwestii polityki równouprawnienia. Państwo polskie przystępując do rozwoju procesu integracji europejskiej musiało postawić sobie ważny cel: zrównanie szans kobiet i mężczyzn w życiu społecznym i politycznym. Należy jednak pamiętać, że w polityce równościowej nie chodzi o to, aby wyeliminować jedną z płci z życia publicznego, ale dać równe szanse w sprawowaniu władzy zarówno kobietom, jak i mężczyznom. Warto zaznaczyć, że liczniejsza obecność kobiet w polityce może potęgować u mężczyzn poczucie konkurencji. Dlatego też przeprowadzone w tej monografii badania będą mi pomocne w analizie aktywności politycznej mężczyzn, którą także należy zbadać w kontekście zwiększającej się partycypacji politycznej kobiet. Przelamywanie stereotypów dotyczących uczestnictwa kobiet w działalności politycznej doprowadziło do tego, że sami wyborcy zaczęli dostrzegać, iż kobiety sprawdzają się także w tej dziedzinie i warto na nie zagłosować.

W elekcji do Parlamentu Europejskiego w 2014 roku po raz pierwszy każda z list nie będzie mogła być zarejestrowana, jeżeli nie zostanie spełniony wymóg, co najmniej 35 % jednej z płci na listach wyborczych. Wybory samorządowe w 2014 dadzą odpowiedź czy system większościowy w gminach niebędących miastami na prawach powiatu jest korzystny dla kobiet. Te dwie elekcje staną się bardzo dobrym materiałem badawczy, który pogłębi tylko analizy przeprowadzone w omawianej publikacji. Materiał w niej zebrany bez wątpienia wskazuje, że w dziedzinie zwiększenia reprezentacji wyborczej kobiet dokonał się postęp, ale jest jeszcze wiele do zrobienia.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych.

Istotne miejsce w moim dorobku naukowym zajmują publikacje odnoszące się do szeroko rozumianej problematyki wyborczej i samorządowej, gdzie analizuję wpływ wyborów samorządowych na lokalną scenę polityczną. Przedmiotem badań są m.in. czynniki determinujące wyniki wyborów powszechnych. Zajmowałam się regulacjami prawnymi dotyczącymi wyborów i referendów lokalnych, aktywnością różnych grup społecznych oraz frekwencją wyborczą. Wiele miejsca w badaniach naukowych poświęcone zostało zagadnieniom związanym z szeroko rozumianą problematyką udziału kobiet w przestrzeni publicznej.

Monografia i artykuły dotyczące wyborów samorządowych i referendów lokalnych

Wyborom samorządowym poświęciłam nie tylko rozprawę doktorską *Wybory samorządowe w Łodzi w latach 1990-2006*, (Toruń 2011) oraz publikację popularno-naukową *20 lat łódzkiego samorządu. Pięć elekcji – pięć kadencji 1990-2006*, (Łódź 2010), ale także szereg artykułów dotyczących specyfiki wyborów samorządowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych (w tym wysoko punktowanych na liście ministerialnej): *Etapy ewolucji samorządowych kampanii wyborczych na przykładzie Łodzi*, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie 2009 2(10), *Frekwencja wyborcza w elekcjach samorządowych w Polsce*, Przegląd Politologiczny Rok XV Nr 2/2010 (Poznań 2010). Zajęłam się także wpływem regulacji prawnych na ilość przeprowadzonych z sukcesem referendów lokalnych: *Wpływ nowych regulacji prawnych na zwiększenie referendów lokalnych w sprawie odwołania organu wykonawczego*, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie 2010 1(11) 2010.

Podjęłam trud, wspólnie z dr Arkadiuszem Cudakiem, sędzią Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie, analizy prezydenckiego projektu ustawy samorządowej zaostrzającej zasady dotyczące odwołania prezydentów miast, burmistrzów, wójtów i radnych gmin pochodzących z wyborów bezpośrednich w artykule pt. *Skuteczność referendów lokalnych w sprawie odwołania organów gminy w kontekście propozycji legislacyjnych dotyczących frekwencji*. Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie 2014 1(26) 2014. Publikacja ta stała się próbą odpowiedzi na bardzo istotne pytanie czy rezygnacja z określenia wymaganej liczby osób potrzebnej do odwołania organu wykonawczego i stanowiącego, pozytywnie wpłynie na rozwój demokracji lokalnej.

Tematyka moich osiągnięć naukowo badawczych skupia się również na wpływie polityki krajowej na lokalną scenę polityczną oraz regulacjach prawnych mających ogromne znaczenie na charakter systemu partyjnego w III Rzeczypospolitej Polskiej. Temu zagadnieniu był poświęcony artykuł *Wpływ regulacji prawnych na charakter systemu partyjnego w III RP*, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie 2007, nr 1(6).

Problematyka udziału kobiet w polityce – artykuły i rozdziały w pracach zbiorowych, publikacja zwrta.

Wiele miejsca w swoich badaniach naukowych poświęciłam zagadnieniom związanym z szeroko rozumianą problematyką udziału kobiet w przestrzeni publicznej, o czym świadczyć mogą następujące publikacje: *Metody zwiększenia reprezentacji politycznej kobiet w Polsce*, (w:) *Cechy – procesy – przebudowa: Przestrzeń publiczna we współczesnych systemach politycznych*, W. Paruch, P. Maj, T. Kozięło (red.) Rzeszów 2011, *Reprezentatywność kobiet w strukturach samorządu na przykładzie Łodzi*. Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie 2011, 3(16)., *Innowacja czy pozory zmian wprowadzenia większej reprezentacji kobiet w organach władzy publicznej w Polsce*, (w:) *Innowacyjność. Studia-Badania-Egzemplifikacje*, (red.) M. M. Kowalczyk, S. Cudak, ISBN: 978-83-61977-20-9, Leader-Great Publishers, Łódź 2011, *Innovation or Apparent Changes in Introducing Larger Women Representation in Organs of Public Government in Poland*, (w:) *Innovativeness at the beginning of XXI century, Studies Researches Egzemplifikacje*, Editors, (red.) M. M. Kowalczyk, S. Cudak, ISBN: 978-1-4276-5321-5, Wydawca ECKO House Publishing 2011, *Inne spojrzenie na wprowadzenie w Polsce zmian kwotowych dotyczących większej reprezentacji kobiet na listach wyborczych*, (w:) *Inność, indywidualizacja, samorealizacja czy marginalizacja?* (Red.) M. M. Kowalczyk, H. Cudak, Wydawnictwo Leader-Great Publishers, ISBN: 978-83-61977-16-2, 2011, *A different Look at Introducing Quota System Concerning Larger Women Representation on Ballots in Poland* (w:) *Otherness in various social contexts*, Edited by M. Kowalczyk, H. Cudak, ECKO House Publishing, 2011, *Uwarunkowania prawne dotyczące reprezentacji kobiet w kolegialnych organach władzy w Polsce w kontekście wyników wyborów parlamentarnych w 2011 roku*. Studia Wyborcze Tom XII 2012, *Wpływ polskiego systemu wyborczego na uczestnictwo polityczne kobiet*, *The influence of voting system on electoral participation of women in Poland*, Journal of Intercultural Management, Volume 5 Number 2 June 2013, Łódź 2013, ISSN 2080-0150, *Stereotypowe postrzeganie ról kobiet i mężczyzn w*

społeczeństwie przyczyną niskiej partycypacji płci żeńskiej w sferze polskiej polityki, Pedagogika Rodziny, Kwartalnik 2(4) 2012.

Zajęłam się także analizą udziału kobiet w procesie modernizacyjnym państwa poświęcając temu zagadnieniu artykuł pt: *Udział kobiet w procesie modernizacyjnym państwa. Wybrane zagadnienia dotyczące większej reprezentacji kobiet w organach kolegialnych w latach 2002-2010 na przykładzie Rady Miejskiej w Łodzi* (w:) *Rosja i państwa Europy Środkowej i Wschodniej w obliczu wyzwań modernizacyjnych*, red. A. Stępień Kuczyńska, M. Słowikowski, Eastern Review, Tom 2/2013, Łódź 2013.

Partycypacją wyborczą kobiet po ostatnich wyborach samorządowych zajęłam się w artykule pt. *Partycypacja wyborcza kobiet na podstawie wyborów samorządowych z 2010 r. do Rady Miasta Łodzi i Rady Miasta Krakowa* (w:) *Podmioty, instrumenty i wdrażanie polityk publicznych*, red. A. Kołomycew, B. Kotarby, Rzeszów 2013, s. 70-82.

Badalam także partycypację polityczną kobiet w krajach o wysokim udziale kobiet w narodowej legislaturze analizując mechanizmy, które do tego się przyczyniły: *Mechanisms of enhancing female political participation in Scandinavian countries*, Pedagogika Rodziny Kwartalnik 3(2)/ 2013, s. 81-91, ISSN 2082-8411, oraz reprezentację kobiet w legislaturze po II Wojnie Światowej: *Women in legislature after II World War*, Pedagogika Rodziny 4(1)2014.

Podjęłam trud przeanalizowania reprezentatywności i aktywności kobiet w II Rzeczypospolitej wynikającej z nadania im praw wyborczych. Tego zagadnienia dotyczą publikacje: *Walka o prawa wyborcze kobiet w Polsce*, Pedagogika Rodziny, Kwartalnik 3(1)/ 2013, s.55-65, ISSN 2082-8411, *Upowszechnianie praw politycznych polskich kobiet w kontekście innych krajów europejskich*, Pedagogika Rodziny, Nr 3(3)/2013, s.63-71. ISSN 2082-8411, *Reprezentatywność i aktywność kobiet w polskim parlamencie w latach 1918-1939*, Studia Wyborcze Tom XV 2013.

Okres Polski Ludowej w piśmiennictwie przedmiotu, jeżeli chodzi o historię kobiet, jest traktowany pobieżnie, co wynika z przeświadczenia, że PRL za sprawą fasadowego równouprawnienia pozbawił kobiety politycznej podmiotowości. Dlatego też podjęłam próbę odpowiedzi na pytanie: Czy kobiety w czasach PRL-u były pasywne czy aktywne? w artykule *Kobiety w czasach Polski Ludowej – pasywne czy aktywne?* Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie, 1(22) 2013.

W moim dorobku naukowym mam także publikację zwaną pt: *"Kobiety w polskich organach kolegialnych w latach 1919-2011"*, Toruń 2013. Poświęcona jest ona problematyce kobiet w organach władzy ustawodawczej i uchwałodawczej w Polsce na tle zmian

społeczno-politycznych na przestrzeni 92 lat. Mimo, że w tytule pracy podano rok 1919 czyli rok pierwszych wyborów do Sejmu Ustawodawczego i 2011 r., w którym odbyła się ostatnia elekcja parlamentarna, to badanie wybiega poza te granice czasowe. Trudno było pominąć rok 1918, w którym polskie kobiety uzyskały prawa wyborcze, co było przełomowym momentem w ich partycypacji wyborczej.

Artykuły w czasopismach międzynarodowych

Opublikowałam również w czasopiśmie międzynarodowym artykuł pt. „*Próby wprowadzenia parytetów i kwot w zapisach ustawowych w Polsce na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat*”, Tom XII, Czerniowce 2013, s. 279-299 ISBN 97-966-399-534-2., oraz artykuł zaakceptowany do druku *Electoral representation of women In Baltic countries after the accession to the European Union* (in:) The Editorial Board of the scientific journal 2014.

Recenzje opracowań zbiorowych

Wśród mojego dorobku znajdują także recenzje opracowań zbiorowych: „*Prezydent w Polsce po 1989 r., studium politologiczne*”, pod redakcją R. Grajcara i M. Migalskiego, Warszawa 2006, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie 2007, nr 1(6), recenzja pracy Jerzego J Wiatra „*Europa postkomunistyczna – przemiany państw i społeczeństw po 1989 roku*”, Warszawa 2006, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie 2007, 1(5), recenzja książki Johanny Kantoli *Polityka równości płci w Unii Europejskiej*, Pedagogika Rodziny, Kwartalnik 3(1)/ 2013 oraz recenzja publikacji Wojciecha Peszyńskiego „*Walka na spoty po polsku. Przypadek kampanii parlamentarnych z lat 2001-2007*”, Toruń 2012, s. 295 Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie 2014 (w druku).

